

Somedeljek

Leto II.

Liubliana, 15 oktobra 1928

Stev 42

„Grof Zeppelin“ v srditi borbi z viharji

Silen vihar je potisnil zrakoplov nazaj na Ocean in ga prisilil, da je moral spremeniti smer — V Lakehurst, kjer ga pričakuje nad 40.000 ljudi, bo prispel šele danes — Kje je, noče sporočiti — Dozdaj je prevozil nad 8000 km

Newyork, 14. oktobra. Polet »Grofa Zeppelina« postaja zagoneten in povzroča med ameriškim prebivalstvom veliko razburjenje in mestoma tudi precejšnje skrbi za njegovo usodo. Včeraj popoldne okrog 4. (po srednjeevropskem času okrog 10. zvečer) se je orjaški zrakoplov že toliko približal ameriški obali ob Floridi, da so tudi manjše radiopostaje na obrežju že lahko sprejemale brzojavke z zrakoplova, ki je sporočil, da leti s hitrostjo 100 km v ravni smeri na Newyork, oziroma Lakehurst. Oddaljenost od obrežja je znašala okrog 400, od Lakehursta pa okrog 800 milj, tako da so računali, da bo prispel tekom noči nad Lakehurst, krožil nato par ur po zraku, da se zdani in potem tekom dopoldneva pristal.

Te vesti so se bliskovito razširile po Newyorku in drugih bližnjih mestih. — Proti Lakehurstu so se začele že ponoči pomikati ogromne procesije avtomobilov in posebnih vlakov. Danes zjutraj je bilo zbranih ob letališču, določenem za pristanek »Zeppelina« okrog 40.000 ljudi, ki so vsi nestrno pričakovali, kdaj se prikaže na obzorju Eckernejer zrakoplov. Na letališču so prispeli že tudi nemški poslanik in zastopnik ameriških državnih oblasti iz Washingtona.

Množice so čakale uro za uro, zrakoplova pa ni bilo od nikoder. Burno so zahtevale poročil od komande aerodroma, ki pa je naposled priznala, da tudi sama nima nikakih točnih vesti in da ne ve nič, kje se »Grof Zeppelin« momentano nahaja, niti kdaj prispe v Lakehurst. Okrog 10. dopoldne se je komandi naposled posrečilo dobiti brezžično zvezo z zrakoplovom, vendar pa od tam niso hoteli povedati, kje se nahaja.

Lakehurtska brezžična postaja je neprestano ponavljala svoja vprašanja in pozivala »Zeppelina«, naj vendar sporoči, kaj je z njim in kdaj pride. Odgovora celo uro ni dobila, tako da se je pojavljala že bojazen, da se je zrakoplovu pripetila kaka nesreča. Okrog 11. pa je naposled radiotelegrafist s »Zeppelina« kratko odgovoril, naj ga puste pri miru, ker je prezaposlen z drugimi, važnejšimi brzojavkami. Umevno je, da je ta vest vzbudila med občinstvom veliko razburjenje in nevoljo.

Šele opoldne (po srednjeevropskem času ob 6. popoldne) je sprejela lakehurska radiopostaja krajišo direktno brzojavko s »Zeppelina«, ki je sporočil, da je bil samo še 500 milj oddaljen od Lakehursta, da pa je zašel v hud nasproten vihar, ki ga je prisilil, da je spremenil smer in zmanjšal hitrost na 30 milj; kreniti je moral zopet proti jugozapadu, tako da se je od cilja oddaljeval. Kje točno se nahaja, »Zeppelin« ni spročil,

naznanil je le, da ga ni treba pričakovati pred polnočjo in obenem sporočil, da so na krovu vsi zdravi.

V Lakehurstu računajo na podlagi tega poročila, da je silen vihar potisnil zrakoplov zopet nazaj na Ocean in da bo poskušal priti v Newyork v polkrogu preko južnih pokrajin Združenih držav. Ker ponoči ne bo mogel pristati, se bo to zgodilo šele jutri zjutraj.

Preklicani klici na pomoč

Lakehurst, 14. oktobra. Za sprejem »Zeppelina« je že vse pripravljeno. Napetost je velikanska in je prispelo semkaj nad 40.000 ljudi, da pozdravijo prihod »Grofa Zeppelina«. V zastopstvu predsednika Coolidgea je prispele semkaj mornariški tajnik Wibur. Tu je lepo vreme. Med vožnjo je bil Zeppelin zaradi viharja nekoliko poškodovan, vendar se je posrečilo po 3-urnem delu popraviti nastalo škodo. Kljub temu je odredil mornariški urad več malim vojnim ladjam, naj hite, ako potrebuje Zeppelin na pomoč. Med potom je Zeppelin naprosil za pomoč več parnikov. Ker se je posrečilo popraviti nastalo škodo, je Zeppelin svoj poziv na pomoč preklical.

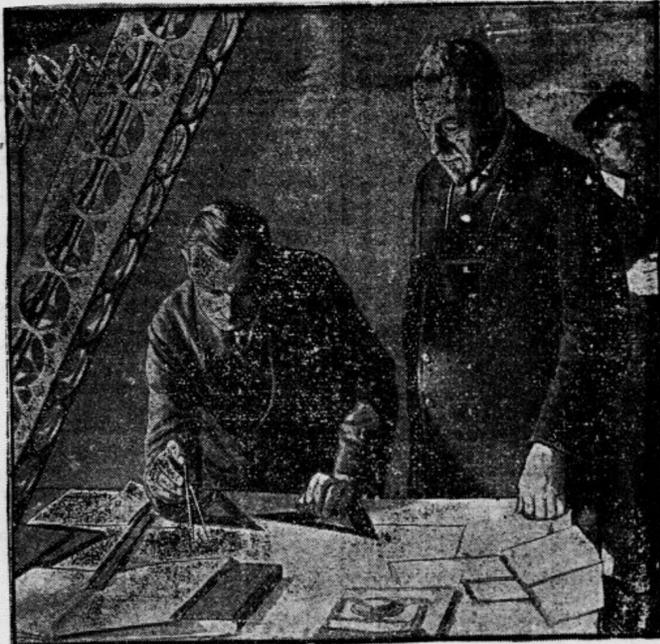
Množice v Lakehurstu

Lakehurst, 14. oktobra. Dotok občinstva je tako velik, da so vsi hoteli in vsa privatna stanovanja prenapolnjena. Na tisoče ljudi prebiva na prostem v avtomobilih in šotorov. Mornarji in milica se zelo trudijo, da

zadržujejo radovedno množico in čuvajo tehnične naprave. Računajo, da se bo število gledalcev do jutra še zelo povečalo. Ljudje so pripravljani čakati do jutra na prihod zrakoplova. Radovedneži, ki morajo stanovati pod milim nebom, zelo trpijo vsled viharja in mraza, vendar trdovratno vztrajajo.

8000 km v 80 urah

Berlin, 14. okt. Danes ob 4 popoldne je bil »Grof Zeppelin« točno 80 ur na poti, t. j. ravno toliko, kakor je »Z R III« pred štirimi leti potreboval za pot iz Friedrichshafena v Lakehurst. V nedeljo ob 5. zjutraj je preletel zrakoplov kakih 8000 km. Ti podatki so samo približni, ker ni gotovo, koliko pota je moral zrakoplov napraviti, da se je ognil raznim krajevnim nevihtam. Če se priračuna še ta pot, je prevozil v 80 urah okoli 9000 km, kar pomeni povprečno hitrost 100 km na uro. Pri tem je treba upoštevati, da je imel močan nasproten veter in poškodbo. Normalna dolžina južnega pota, po katerem je odšel »Grof Zeppelin«, se ceni na kakih 7500 km, dočim bo po računanju strokovnjakov preletel zrakoplov iz Friedrichshafena v Newyork do 10.000 km, t. j. skoraj tretjino več kot znaša normalna pot. Ti računi skoraj popolnoma soglašajo s cenitvami do sedaj prevožene poti. Ker ima »Grof Zeppelin« tudi v zadnjem delu vožnje močan protiveter, se lahko sklena, da bo šele z nastopom teme, v prvih večernih urah prispel nad Newyork.

Na krmilu »Grofa Zeppelina«

Vodja zrakoplova dr. Eckener proučava zemljevide

Nervozna posvetovanja šefov vladnih strank

Vsak dan prinaša nove znake, da se »trdi grad« opasno maje. — Zdaj revoltirajo baje zopet enkrat muslimani — Nihče ne ve, kako se bo situacija razvila

Beograd, 14. oktobra. V Beogradu je vladalo danes na videz absolutno zatišje, tem živahnije pa je bilo za kulisa. Na vse strani so se vršile konference in posvetovanja, katerim prispejujejo v političnih krogih večji pomen, kakor pa priznavajo režimovci. V vladnem predsedstvu sta dolgo konferirala dr. Korošec in dr. Marinković. V poučenih krogih se zatrjuje, da dr. Marinković ni zadovoljen s politiko Ljube Davidovića, ki baje namerava razbiti četvorno koalicio in poskusiti sporazum s KDK. Dr. Marinković se je sinoči dolgo posvetoval s svojimi ožjimi prijatelji in domneva se, da je danes obrazložil stališče dr. Korošcu. Na drugi strani pa se je vršila konferenca med dr. Spahom in Veljo Vukičevićem. O tej konferenci se zatrjuje, da je v prvi vrsti v zvezi z občinskimi volitvami v Bosni in Hercegovini. Znano pa je, da obstojajo baš radi teh volitev najhujša nasprotstva med radikali in muslimani. Zato vlada splošno prepričanje, da je šlo na današnji konferenci med Vukičevićem in dr. Spahom za nekakšen modus vivendi, ki bi omogočal nadaljnjo sožitje v vladi. Muslimani kažejo namreč zadnje dni silno nezadovoljstvo in zopet enkrat grozijo, da bodo izstopili iz vlade, če bodo radikali nadaljevali s

svojo dosedanja politiko v Bosni in Hercegovini.

Tudi drugi prvaki vladnih strank so imeli tekom dneva več sestankov in konferenc. Politično ozračje v Beogradu je zelo napeto in vse govori le o predstojajočih spremembah. Razširjene so najrazličnejše verzije, toda nihče si ni na jasnem, kako se bodo dogodki razvijali. Vse teži po sporazumu s KDK, ki pa slejkoprej odklanja vsake stike s predstavniki onega režima, pod katerim je prišlo do umora v Narodni skupščini.

Ameriški komunistični kandidat izginil

Newyork, 14. oktobra. Komunistični kandidat za mesto podpredsednika Benjamin Gitlow je na skrivnosten način izginil. V neki provincionalno mesto, kjer bi bil moral imeti propagandne govore, sploh ni prispel. Policija meni, da so ga odvedli člani Ku klux klana

Sneg v Beogradu

Beograd, 14. oktobra. Danes je zavladalo v Beogradu nenavadno mrzlo vreme. Dopoldne je nekaj časa deževalo, potem pa je začel naletavati sneg

Dve veliki železniški nesreči v Angliji

London, 14. oktobra. Sinoči je zadel londonski ekspres, ki je prihajal iz Glasgowa v predoru znan Queen Street postaje v tovarni vlak. Ubit je bil en potnik in 28 težko ranjenih. Pristojne oblasti so odredile najstrožjo preiskavo. Druge nesreče se je zgodila pri Straudu v Gloucestershiru, kjer sta trčila drug ob drugega tovorni in poštni vlak. Ubita sta bila dva potnika in več ranjenih. Vlaka sta zgorela. Glasom zadnjih še nepotrjenih vesti so potegnili izpod ruševin 7 trupel.

London, 14. oktobra. Železniška nesreča pri Charfieldu Gloucestru je ena najstrašnejših, kar jih beležijo angleške železnice v zadnjih letih. Trupla ponesrečenec so tako strahovito razmesarjena, da je težko dognati njih identiteto. Zaradi tega število smrtnih žrtev ni še dognano. Od ranjenec je bilo 9 oseb pripeljenih v težkem stanju v bolnico. Rešilne ekspedicije so delale včeraj vso noč, kljub požaru, ki je v veliki meri otežkočil rešilno akcijo. Štirje vozovi osebnega vlaka so popolnoma zgoreli.

Šahovski turnir v Berlinu

Berlin, 14. oktobra. V tretji rundi mednarodnega šahovskega turnirja je premagal Spielmann Rubinsteina. Tatrakover Tarascha. Igra med Niemcowičem in Capablanca je bila po 16. potezi remis.

Plašči

od najelegantnejše vrste do priproste, a lepe od 350 Din. — Ogled neobvezen. Ogledite si cene v izložbah.

P. Magdič, Ljubljana

Svetozar Pribičević o borbi in ciljih KDK

Zbor zaupnikov SDS iz primorsko - krajiške oblasti — Neomejena zaupnica Pribičeviću in politiki KDK

Karlovac, 14. oktobra. Danes se je vršila v tukajšnji mestni dvorani konferenca delegatov vseh sreskih organizacij SDS iz primorsko - krajiške oblasti. Konferenca se je udeležil tudi g. Pribičević z večjim številom poslancev. Zastopane so bile vse organizacije, tako da je bilo navzočih mnogo nad 100 delegatov, ki so prirejali Svetozarju Pribičeviću in ostalim poslancem navdušene ovacije. Pred proslavom se je zbrala ogromna množica občinstva, ki je ves čas vzklikala Svetozarju Pribičeviću in KDK.

Zborovanje je otvoril predsednik primorsko - krajiške oblasti skupščine dr. Zec. Nakar je Svetozar Pribičević podal daljši referat o politični situaciji. V svojem govoru je g. Pribičević naglasil, da bo prihodnji mesec poteklo eno leto, odkar je bila osnovana KDK z namenom, da uvede pravo demokracijo v našo državno politiko. Pribičević je nato orisal razvoj borbe KDK ter prešel na umor v Narodni skupščini in dogodka, ki so mu sledili. KDK je po umoru v Narodni skupščini pričakovala, da bo že naslednjega dne podala vlado ostavko. To pa se ni zgodilo. »Pri nato sledečih konzultacijah na dvoru — je nadaljeval Pribičević — sem predlagal, naj se mandat za sestavo vlade poveri Stjepanu Radiću. Ta predlog je bil popolnoma upravičen, ker je bilo treba dati zadostno predvsem prebanom in pomiriti prebanske kraje, saj Srbijanci se zaradi umora niso razburjali, marveč so ga ponekod celo odobraval. Stjepan Radić je bil pripravil sestaviti vlado, hotel je pomiriti prebanske kraje, toda srbijanski tisk je to odklanjal, češ, da bi značilno za kapitulacijo pred Radićem in Pribičevićem. V Beogradu so grešili in zato mora sedaj tudi Beograd svoje napake popraviti. Tam pa za to ne kažejo nikake volje. Ponovno zaselnje Narodne skupščine je provokacija, na katero je najostrejši odgovor Zagreba še

vedno premil. Mi se tako dolgo ne moremo in nočemo niti razgovorjati s srbijanskimi politiki, dokler ne bodo izpolnjeni vsi naši pogoji.

»Nezaslišan pritisk vrše režimovci na prebanske Srbe. To, kar morajo sedaj prenašati ti ljudje, je junaštvo. Uverjen pa sem, da ne bodo klonili, marveč da bodo vztrajali do končne zmage. Povsem neresnična je trditve, da je bil Stjepan Radić lokalni politik in da je hotel svojo akcijo omejiti samo na Hrvatsko. Stjepan Radić je imel mnogo večje ambicije, on ni bil samo jugoslovanski, marveč vseslovanski politik. Mi se ne bojimo samo za svobodo in enakopravnost Hrvatske, marveč zahtevamo to ravno tako za Južno Srbijo, za Dalmacijo, za Slovenijo, za Bosno in Hercegovino in za ostale dele naše države in ne bomo popustili, predno tega ne dosežemo. Zato je potrebno, da ohranimo najstrožjo solidarnost v KDK. Lokalni incidenti in osebni spori morajo stopiti v ozadje, pred oči naj nam bo le naš veliki cilj: svoboda, enakost in ravnopravnost. Zaupajte v vodstvo KDK, ki se zaveda svoje dolžnosti in vztrajajte z nami do končne zmage.

Konferenca je sprejela to poročilo z viharnim odobravanjem in je nato zaupno razpravljala o položaju v primorsko - krajiški oblasti. Po vsestranski debati je bila sprejeta sledeča resolucija: »Konferenca predstavnikov SDS iz vseh srezov primorsko - krajiške oblasti izraža soglasno svojo nemojno zaupanje predsedniku SDS in KDK Svetozarju Pribičeviću in narodnim poslancem, pozivajoč jih, da vztrajajo v teki borbi do končne zmage.

Pribičević je imel nato še kratek nagovor na zbrano množico, ki ga je navdušeno pozdravljala. Popoldne je sprejemal deputacije iz poedinih krajev, zvečer pa se je vrnil v Zagreb.

Venizelos o pogodbi z Jugoslavijo

Venizelos je ob svojem povratku v Atene izjavil, da bo dogovor z našo državo identičen z rimsko pogodbo, da pa bo trajal samo pet let — Odnosaji Grčije do Bolgarije in Turčije —

Atene, 14. okt. b. Takoj po prihodu v Atene je sprejel ministrski predsednik Venizelos novinarje in jih izčrpno obvestil o grško-jugoslovenskem razmerju. Predsednik je naglašal, da se bo nova pogodba glasila popolnoma enako kot že obstoječa italijansko-grška in da je različna le glede trajanja pogodbe. Venizelos je predlagal v Beogradu, da bi bila pogodba sklenjena za daljšo dobo, vendar na ta predlog v beograjskih krogih niso hoteli pristati, tako da je bila doba pogodbe določena na 5 let. Pogodba pa se more vsak čas podaljšati. Venizelos je sporočil dalje, da bo besedilo predhodne pogodbe nočjo istočasno objavljeno v Beogradu in Atenah.

O razmerju Grčije do Bolgarije je izjavil Venizelos, da zaključek prijateljske pogodbe med tema dvema državama ne bo zadel na bistvene de-

žave, razen tega je pričakovati, da bo taka pogodba ugodno vplivala na jugoslovensko-bolgarsko razmerje. Viseča nasprotstva med Jugoslavijo in Grčijo ni utegnili razčistiti delo strokovnjakov komisij, tako, da bo pogodba najkasneje v štirih tednih podpisana. Veliko olajšavo za pogajanja z Bolgarijo in s Turčijo pomeni okolnost, da danes makedonsko vprašanje takorekoč ne obstoja več. S priselitvijo stotisoč Grkov iz Trakije in Male Azije je postala Makedonija čisto grška provinca.

Ministrski predsednik je končno naglašal, da veliko delo obnove še ni dogovorljeno. Grčija želi mir. Venizelos bo s svojimi uspehi zadovoljen še le tedaj, ko bodo vsi mednarodni o'nosaji Grčije urejeni tako, da bo živela Grčija z vsemi soslednimi državami v prijateljskih odnosajih.

Pregled vseh novih stavb v Zagrebu

Zagreb, 14. okt. Glede na številne stavbne katastrofe, ki se dogajajo zadnje dni ne samo v inozemstvu, nego tudi v Jugoslaviji je zagrebški mestni magistrat določil posebno komisijo, ki ima nalogo pregledati vse nove zgradbe. V komisiji so stavbni uradniki mestnega magistrata, dva mestna inženjerja in zastopniki združenja inženjerjev in arhitektov v Zagrebu. Kjerkoli bo komisija ugotovila najmanjše nedostatke, bo dotični stavbenik, odnosno hišni lastnik pozvan, da jih odstrani. Če bi nedostatki ogrozili življenje prebivalcev, se bodo morale dotične hiše nemudoma izprazniti.

Sindikalni kongres v Zagrebu

Zagreb, 14. okt. Danes je bil v dvorani delavske zbornice otvoren prvi redni kongres zveze delavskih sindikalnih organizacij v Jugoslaviji. Navzočih je nad 100 delegatov, ki zastopajo 32 različnih zvez strokovnih organizacij. Kongres razpravlja o aktualnih socialnih problemih in o načelnih ter taktičnih vprašanjih delavskega gibanja. Navzoči so tudi številni delegati iz inozemstva, med drugimi delegat amsterdamske internacionale Cornel Mertens, ki zastopa obenem mednarodni urad dela. Češkoslovaško sindikalno zvezo zastopa g. Tayerle, nemške socialiste g. Mazun, madžarske sindikate pa g. Gal. Po otvoritvi kongresa po predsedniku centralne zveze g. Haramine, je bil izvoljen za predsednika kongresa g. Ivan Tokan iz Ljubljane. Po prečitjanju referatov so bile izvoljene posamezne sekcije, ki obravnavajo poedinna vprašanja. Kongres bo trajal še dva dni.

Posetite razstavo „Tisk“

Lloyd George o pariški pogodbi

London, 14. oktobra. Na konferenci liberalne stranke v Yarmouthu se izjavlja Lloyd George, da je angleško - francoski kompromis eden najnesrečnejših dogodkov po svetovni vojni in čin sovražstva in izjavlja napram drugim državam. Nadalje je Lloyd George izjavil, da je Nemčija izpolnila vse svoje obveznosti in da pomeni zasledba Porenja kršitev pogodbe.

Kongres bolgarske demokratične stranke

Sofija, 14. oktobra. Danes je bil v navzočnosti številnih zastopnikov iz vseh delov države otvoren kongres demokratične stranke z velikim govorom voditelja stranke Malinova, ki je govoril o položaju v državi, da je položaj v splošnem ugoden. Priporočal je mnogo ukrepov, da ugotovi zmago glavnih načel meščanske demokracije. Po zborovanju so priredili deležnici kongresa obhod po mestu. Dela kongresa bodo trajala 3 dni.

Izpitni za logarje

Beograd, 14. okt. Ministrstvo za šume in rudo objavlja, da se bodo vršili izpitni za logarje za ozemlje Slovenije in Hrvatske dne 5. novembra v Vinkovcih. Za predsednika izpitne komisije je imenovan načelnik ministrstva za šume in rudo V. Čević.

Heimwehrovci v Linzu

Linz, 14. oktobra. Danes je bil v Linzu heimwehrovcev se je razvil ob številnih izstopih popolnoma po načrtu. Ceste, koder je bil sprevid, so bile okrašene z zastavami heimwehrovcev je prebivalstvo v Linzu izstopno pozdravljalo. Do kakega incidenta ni prišlo nikjer.

Mussolini hoče napraviti 60 milijonov Italijanov

Mussolini hoče uveljaviti načelo filozofa Hegla: «Kdor ni oče, ni človek.»

V oktoberski številki časopisa »Gerarchia« je izšel Mussolinijev članek »Stevilo — moč« ki obravnava problem obiljenja.

»Kadar dospo mesto do izvestne stopnje razvoja,« piše Mussolini, »jame naraščati v velikem slogu, toda pataloško, ne iz lastne moči, nego z dotokom od zunaj. Čim bolj mesto narašča tem bolj postaja neplodovito. Vedno bolj naraščajoča nepodnost mestnega prebivalstva je v premem razmerju z močstrozno naraščanjem mest. Berlin, ki je v enem stoletju narasel od 100.000 na 4 milijone je danes najneplodnejše mesto na svetu. Metropola raste s tem, da asimilira v sebi prebivalstvo z dežele, ki pa tisti mah, ko postane mestno, izgubi svojo plodnost. Polja postanejo potem pušča in zapuščena; toda kadar pustinja naraste in se razširi, je mesto že zadavljeno; uničenega ravnovesja ne more poslej vzpostaviti ne trgovina in industrija, ne kamen in železobetone; katastrofa je neizogibna. Mesto umira, narod, ki je izgubil svoj mladostni sok, ni več zmožen odpora, ker ga poslej sestavljajo nemoči ni in stari ljudje, ne more se več ubraniti mlajšega rodu, ki prodira proti opustošenim mejam province. Tako se utegne zgoditi, da bodo vse zapadne človeštvo izporinile barvasta plemena, kjer je roditejski ritem daleko večji kakor pri nas.

Torej so pred vrati črnici in Mongoli? — Da, oni so pred vrati, ne samo zbog svoje plodovitosti, nego tudi, ker so si postali svetlejši svoboda plemena in svoje bodočnosti v svetu. V Zedinjenih državah Sev. Amerike so črnici narasli že na 14 milijonov duš. In kaj bo pomenila v bodoči zgodovini zapadnega sveta ujedinijena kitajska država s svojimi 400 milijoni prebivalstva? Kaj bo, da postane nekoliko bliže, kaj bo pomenila Rusija za ostalo Evropo, tista Rusija, kjer je indeks porodov vzlic vojni, epidemijam, holjkevizmu, dražnjini in masakrom še vedno zelo visok, saj je prebivalstva današnje Rusije blizu 140 milijonov? Vse kliče k alarmu in kdor bo zamudil, bo imel vzroka, da se bo bal. Po moji sodbi nima nihče pravice vladati narod, kdor v duhu jasno ne vidi razvoja v naslednjih 50 letih.

Mussolini razpravlja nato obširno o nazarodanju porodov v Angliji in Franciji. Zanimivo je, da je po njegovem v Švici še huša dekadenca v porodih kakor v Franciji.

»Nihče,« nadaljuje Mussolini, »danes ne veruje več tako zvanemu Malthusovemu zakonu, ki je zanjstvena absurdnost. V ostalem je tudi že dokazano, da bi, če bi hoteli uporabiti malthuzijanski zakon retroaktivno, dobili nezmisljeni rezultat, da za dobe rimskega imperija zemlja sploh ni imela nič prebivalstva.

Docela pogrešna je tudi teza, da bi kvaliteta mogla nadomestiti kvantiteto. Glupa in napačna je teza, da pomeni manjše prebivalstvo večje blagostanje. Življenjski standard današnje Italije, ki šteje 42 milijonov ljudi, je neskončno višji od onega iz l. 1871, ko je štela 27 milijonov, ali onega iz l. 1816, ko je štela 18 milijonov ljudi.

Dalje polemizira Mussolini z dr. Korherrjem, ki je izdal v »Süddeutsche Monatshefte« etnografsko politično študijo o problemu obiljenja v Korherrjevji študiji je nekaj netočnosti, kar se tiče Italije. Če bi dr. Korherr potoval po Italiji, bi se lahko uveril prvič, da Pijemont, Lombardija, Toscana, Romagna in Sicilija nikakor ne izkazujejo izrazite demografske dekadenca in družici da črnici še daleč niso prodrli do Sicilije. Baš nasprotno je resnica. Sicilijanci so se v strienjih in kompaktnih masah vsidrali v rimski Afriki, med tem ko je na vsej Siciliji jedva pol tuceta pregnanih Senusitov semitskega porekla.

Mussolini zaključuje: »Ali more danes ali v bodočnosti demografska zakonodaja nuditi kaj pozitivnega? Četudi ti zakoni doslej niso pokazali posebnih uspehov, sem vendar prepričan, da je umestno uporabiti vsa sredstva proti dekadenca prebivalstva, prav tako kakor je treba pri težko bojem uporabiti vsa zdravila, da preprečimo smrt. Tudi mislim, da more demografska zakonodaja le tam roditi dobre rezultate, kjer je socialni organizem, ki vohaja v poštev, še zmožen reakcije. Le tam, kjer človek ne občuti sreče in ponosa, da bi se »plodil« kot individuum, kot rodina in kot narod, nimajo zakoni, naj so še tako strogi, nikakega pomena. Filozof Hegel je dejal: »Kdor ni oče ni človek.« V poljedelsko popolnoma meliorizirani obdelani in v vodo oskrbljeni Italiji je, če bo vladala zadostna, to je fašistična disciplina prostora in hrane še za nadaljnjih 10 milijonov ljudi, 60 milijonov Italijanov se bo potem s težo svoje mase in sile uveljavilo v svetovni zgodovini.

Mussolinijeve ječe

Nekemu inozemskemu novinarju se je na potovanju skozi Italijo posrečilo, da se je približal otoku, na katerem ima Mussolini zapre svoje protivnike. Iz njegovega obširnega poročila pomembno naslednje:

Pokopališče živih.

Dolgo poprej, preden doseže parnik Santo Stefano, se že opazijo visoko gori na skalovju obrisi rdeče — žoltega kamenitoga poslopja v obliki polkroga. To je ječa, ki so jo dali zgraditi Bourbonci. Oblike postanejo jasnejše, čim bliže je parnik; razločno se opazi težko, železno omrežje in končno strazhe, ki melanholično korakajo, čuvaio noč in dan to pokopališče mrtvih. Tu doli pod ogromnimi, kamenitimi masami kastela in globoko pod morsk gladino je na stotine celic, v katere je zaprl Mussolini žrtve fašizma.

Otok je oddaljen 7 ur vožnje od Napolija. Majhen parnik oskrbuje dvakrat tedensko dovoz živeža in transport novih žrtev. Med potovanjem so jetniki priklenjeni v spodnjih prostorih ladje, kjer povzročata vrčena in mrska holjkeviziviranje skoraj nevarno. V trenutku, ko stopijo na kopno, jih obkrožijo karabinjerji, črnosrajčniki in policisti. Žalostni sročeni se nenika potem v največji tišini, ki jo prekinja le rožljanje verig. Ko dosepejo jetniki v celice, se zapro za njimi težka vrata. Celice zapuste žele v krsti, ko jih poneso na skrajni konec otoka, kjer jih pokopijejo.

Od Caligule do Mussolinija.

Pontinski otoki so že od nekaj služili kot mesta preganjanstva. Rimski cesar Caligula je dal tu umoriti sestri Livijo in Agripino; Tiberij je pustil tu umreti svojo mater in Bourbonci so dali zgraditi tu celice, da bi očistil Napolij zločincev. Po udušenju revolucije so se poslužili teh celic za politične jetnike.

V onih časih so imele ječe še velike dvorane in jetniki so živeli v njih v skupnosti. Politične jetnike so smele prehranjevati njihove družine ter so imeli na razpolago knjige, kar je naraskateremu izmed njih omogočilo literarne ali filozofske študije. Vsekakor so se v teh skupnih dvoranah politični jetniki večkrat počutili zelo nesrečne, ker so morali živeti skupaj z največimi zločinci. Angleški liberalce, veliki Gladstone, je razjarjen naznanil svetu, ko je obiskal te kra-

je, da vlada s takimi težami zanika Boga samega. Kaj bi rekel Gladstone, če bi danes, ko ravna Mussolinijeva vlada z jetniki mnogo slabše, kot so ravnali z njimi v minulih stoletjih!

Izmed vseh ječ najstrašnejša.

Izmed vseh ječ Italije je najstrašnejša ona na otoku Santo Stefano. Tu je kalabriški ropar Mussolini po dveh letih zblaznel; Bresci, anarhist, ki je umoril kralja Humberta in je slutil, da bo moral na ta otok v prognanstvo, je izvršil samomor. Antoine d'Alba, ki je 1912 izvršil atentat na sodarjega italijanskega kralja, je vzdržal tam 9 let in se je začel, ko so mu sporočili, da je pomiloščen, blazno krohotati. Skril se je za svoje ležišče in šele tedaj so opazili, da se mu je omražil um.

V te ječe pošilja Mussolini svoje protivnike, katerih zločin je ta, da so protifašisti. Njihova hrana obstoji iz umazane vode, ki ji pravijo juha, in koščka kruha. Naravna posledica so razna trebušna obolenja, ki vodijo počasi, a zanesljivo v smrt. Na drugi strani vodi samota z mrtvaško tišino, v kateri ni nikdar čuti glasu, v blaznost. Tu umira general Capello, umirajo mladi ljudje, kakor Zaniboni, Lucetti in stotine drugih. Tako niso ravnali s svojimi političnimi jetniki niti najbolj krvočni Bourbonci.

Dama,
ki hoče biti elegantna, si preskrbi vse, kar je najnovejše pri

P. Magdič, Ljubljana

Specijalni artistični atelje za ČRKO-SLIKARSTVO

PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA, Resljeva cesta št. 4.

L. Mikus
MESTNI TRG ŠTEV. 15

Ivornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic

Proslava 60letnega obstoja organizacije slovenskih tiskarjev

Slavnostna seja ljubljanske podružnice Saveza grafičnih delavcev

Ljubljana, 14. oktobra.

Dopolodne se je vršila v okviru raznih jubilejnih prireditev ob 60letnici obstoja ljubljanske podružnice Zveze grafičnih delavcev in delavk Jugoslavije v dvorani Okrožnega urada za varovanje delavcev slavnostna seja, kateri so prisostvovali poleg številnih delegatov izvenlovenskih podružnic in ljubljanskega grafičnega delavstva tudi zastopniki raznih tukajšnjih društev in stanovsko-kulturnih institucij. Sejo je otvoril ob 10.45 predsednik gosp. Franc Krašovic, ki je po pozdravu vseh navzočih podal besedo g. Dragotinu Kosmu, ki je v daljšem govoru orisal potanek in razvoj tukajšnje organizacije grafičnega delavstva. Pevski odsek je pred tem predavanjem zapel zanosno in strumno pozdravno pesem G. Kosem je nato izvajal v glavnih potezah:

«Skromni so bili prvi početki naše organizacije. L. 1867. je bila sprožena misel, da si grafično delavstvo osnuje svojo lastno stanovsko organizacijo. Bilo je to takrat, ko je bil v Avstriji ravno sprejet novi društveni zakon, ki je dovoljeval združevanje delavstva. Prvotno so bili v društvu organizirani tiskarji, dočim so ostali knjigovezi in pomožni delavstvo še izven društva. Društvo je šlo tedaj le 32 članov. Iz malega in skromnega izobraževalnega društva se je razvila tekem let profesionalna organizacija, iz katere je pozneje nastala velika industrijska organizacija, ki združuje danes vse tiskarsko, litografsko, kemigrafsko, baktotiskarsko, knjigovsko in vse pomožno delavstvo pod okriljem današnje zveze grafičnih delavcev Jugoslavije, podružnice Ljubljana.

Glavni ustanovitelj organizacije in duša vsega nadaljnega delovanja je bil agilni in navdušeni stavec Karel von Rhein. Društvena pravila so bila od oblasti potrjena 6. II. 1868, nakar se je vršil 9. II. istega leta ustanovni občni zbor, ki so se ga udeležili številni zastopniki oblasti in korporacij. Posebno častno so bili zastopani novinarji, v katerih imenu je občni zbor pozdravil v krasnem govoru Ludvik Dimitz.

Važno je dejstvo, da je bila organizacija grafičarjev v naših krajih prva delavska organizacija. Zapisnik o ustanovnem zborovanju odkriva poleg razprave o boju za državljanske svobosčine, ki se je v Avstriji baš takrat odigraval, tudi nacionalno borbo, ki se je vodila tedaj v naših krajih za priznanje slovenskega življa. Njen uspeh je bil ta, da je bila organizaciji slovensčina priznana kot enakopravna nemščini, kar je značilo za takratne razmere lep uspeh.

Pozneje so bili ustanovljeni bolniški in podporni skladi za bolnike, potujoče tovariše in onemogle člane. Na izrednem občnem zboru 20. IX. 1868 je bilo sklenjeno, da se društvo pretvori v sindikalno organizacijo. Poseben tarifni odbor je dobil nalogo izdelati kolektivno pogodbo. Kako lepo in zadovoljivo je procvitala organizacija tekem preteklih 60 let, jasno kažejo sledeče številke: L. 1868, ko se je organizacija ustanovila, je štela 32 članov in je dosegla v enem letu 188 gl. članskih prispevkov. Že l. 1898 je štela 103 člane in so prispevki narasli na 504 gl. L. 1918 je štela organizacija 123 članov in so znašali prispevki 13.559,55 kron. L. 1927 je bilo 773 članov, prispevkov pa 1.590.815 Din.

Nepolitičnost organizacije, njeno strogo strokovno, prosvetno in borbena edinstvo vsega grafičnega delavstva. Predsednik g. Krašovic je nato prečital brzojavne in pismene pozdrave, ki so jih poslali: grafične podružnice v Vel. Bečkereku, Novem Sadu in Splitu,

društvo drž. pis. uradnikov za Slovenijo, društvo trgov. potnikov in zastopnikov, podružnica Zveze monopol. delavcev, društvo trgovskih in industr. nameščencev, društvo drž. računskih in blagajniških uradnikov in Zveza apotekarskih uslužbencev v Ljubljani.

V imenu centrale SGRJ v Zagrebu je pozdravil navzoče g. Boguslav Jošt in izročil s čestitkami k 60-letnemu jubileju tukajšnji podružnici znesek 350.000 dinarjev kot dar Saveza za zgradbo grafičnega doma v Ljubljani.

Po zahvali predsednika g. Krašovca za velikodušno darilo je spregovoril v imenu Delavske zbornice za Slovenijo obl. posl. g. Ivan Tavčar, ki je izjavil:

»Z izrednim veseljem in zadoščenjem praznuje danes vse naše delavstvo vašo 60letnico. Vaša organizacija je ena izmed najpopolnejših organizacij v naši državi. Radi svoje discipliniranosti, požrtvovalnosti in stanovske vzajemnosti služi za vzgled vsem drugim delavskim organizacijam, obenem je pa tudi trden protitež organizacijam delodajalcev. Če bi imeli povsod tako razvit strokovni pokret, kot je v vaši panogi, bi mogli kmalu govoriti o delavskem solastništvu produkcijskih sredstev. V Delavski zbornici ste našli vedno svojo najvišjo zaščitnico v vseh fazah vaše borbe. Vaša organizacija pa naj ostane tudi še nadalje tako borbena, kot je bila do sedaj. Predvsem pa ne pozabite, da je le v izobrazbi delavstva njegova bodočnost. Sprejmite iskrene čestitke Del. zbornice k vašemu 60letnemu jubileju!

V imenu Jugosloven. novinarskega združenja je čestital grafičarjem predsednik ljubljanske sekcije g. Stanko Virant, ki je povdaril dejstvo, da je bila novinarska organizacija ustvarjena po vzgledu grafične organizacije izrazil je željo na prijateljsko in složno sodelovanje obeh stanov tudi v bodočnosti, kajti novinarski in grafični poklic sta si nedvomno najbolj sorodna med vsemi drugimi. V prepričanju, da bo ta vez v bodoče še trdnjša kot do sedaj, je g. Virant v imenu svojih stanovskih tovarišev končal čestitko in željo na čimprejšnji razvoj in procvit grafične organizacije v dobroti vsega ročnega in duševnega delavstva.

Nadalje so pozdravili slavnostno zborovanje in čestitali grafični podružnici k njenemu jubileju zastopniki naslednjih društev in organizacij: Proforskega društva, Stokovne komisije za Slovenijo, Jugoslov. strokovne zveze, Narodno strokovne zveze, Zveze društev privatnih nameščencev Slovenije, Zveze društev državnih nameščencev za Slovenijo, Zveze železničarjev, Društva železniških kurjačev, Osrednjega društva oblačilnih delavcev, Konsumnega društva, Društva tiskarjarjev, Zveze faktorjev itd.

Nato so pozdravili z daljšimi govori slavnostno zborovanje delegati iz ostalih podružnic SGRJ in sicer g. Štark za osrednji izobraževalni odbor SGRJ v Zagrebu, g. Stunkovič za zagrebško, g. Popovič za beograjsko, g. Kun za subotičko in bečkereško in g. Brust za osiješko podružnico.

Končno je predsednik g. Krašovec z iskreno zahvalo za častno udeležbo in prisrčne čestitke zaključil slavnostno sejo z obljubo, da bodo slovenski grafičarji skušali slediti vsem lepim nasvetom, ki so jih podali predvsem delegati iz bratskih hrvatskih in srbskih podružnic. V živahnem in navdušenem vzkluku: »Naj živi Zveza grafičnih delavcev Jugoslavije!« se je končala slavnostna seja naše najstarejše delavske kulturne, podpore in borbene organizacije.

Velik protestni zbor slovenskih železničarjev

Temperamentni govori zastopnikov — Odločen nastop proti metodam ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani

Ljubljana, 14. oktobra.

Zaradi nevzdržnih razmer, ki vladajo na železnici in med železničarji, so bili železniški nastavljenici, udruženi v UJNZB prisiljeni sklicati delegatsko zborovanje, ki se je vršilo danes dopoldne in popoldne v zborovalnici Mestnega magistrata. Zborovanje je bilo nenaavadno dobro obiskano. Zastopane so bile vse podružnice Slovenije in poleg njih oblasti odbori iz Zagreba, Subotice, Sarajeva, Splita ter Osrednji odbor iz Beograda.

Zborovanje je ob 8.30 otvoril predsednik ljubljanskega oblastnega odbora UJNZB g. Juh, ki je uvodoma v glavnih obrisih označil nizerno stanje na naših železnicah ter naravnost obupni položaj naših železničarjev v splošnem. Zbor je nato prešel na dnevni red. Vsi govorniki so v svojih referatih točno obrazložili prevladajočo korupcijo ter ogorčeno ožigosali posebno neljalno postopanje višjih funkcionarjev ljubljanskega železniškega ravnateljstva, ki žive od samih obljub napram svojemu osebju, zanj pa ne store absolutno ničesar, niti na intervencijo posameznikov niti na apel organizacij. Zbor je izrekel o njih naravnost uničujočo, iz izjavani posameznih zastopnikov organizacij sodeč tudi upravičeno kritiko.

Na zborovanju so se med drugim obravnave tudi stanovanske razmere železničarjev, ostro se je kritiziralo odtegotovanje urnin ter se bičalo postopanje višjih funkcionarjev v zadevah kaznovanja železničarjev, ki so vsak hip na zapisnikih, katerim sledi naravnost drakonske kazni.

Po vzornem referatu enega društvenih funkcionarjev o stanju splošnega in celokupnega železniškega parka, ki je blizu katastrofi, je razburjenje delegatov doseglo višek. Slovenski železničar danes preživlja hudo krizo in bo moral iskati nova pota v nastrunnejši organizaciji, da zboljša svoj položaj sebi kot človeku, pa tudi kot državljanu, ki z grozo gleda propadanje naših železnic.

Popoldansko zborovanje se je vršilo v glavnem v odločevanju novih smernic notranje organizacije društva ter o nadaljni taktiki naših železničarjev v svrhu doseženja upravičenih zahtev. Soglasno, z največjim odobravanjem je bila končno sprejeta naslednja

resolucija:

Delegatski zbor združenja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev dne 14. oktobra t. l. v Ljubljani zastopajoč celokupno svoje članstvo ugotavlja enodušno: V območju ravnateljstva Ljubljana se neprimerno strogo in pogosto krivično kaz-

njuje osebje in teh neopravičenih kazni in brezglavega kaznovanja ni moči z zakonitiimi sredstvi uspešno preprečiti; železniški odbor ravnateljstva Ljubljana pri napredovanjih samovoljno podaljšuje zakonsko določene termine ter poleg tega pri teh napredovanjih stavlja pogoje, ki jih zakon ne predvideva; isti železniški odbor je samovoljno in proti zakonu podaljšal delovni čas v administrativni službi pri prodgovnih sekljah, kurilnicah in delavnicah; po krivdi ravnateljstva v odmeri delavskih urnin vlada popolna anarhija tako, da se beležijo primeri, kjer imajo enako stari in enako kvalificirani delavci neenake urnine, kar dela vtis pristranosti. Urnine so bile zmanjšane pod vsemi možnimi in nemogočimi izgovori na tak minimum, da je zaradi tega najresneje ogrožena ekstenca prizadetih in njihovih družin, pri čimer se v posledice v službi sploh ne spuščamo. Ravnateljstvo je kljub temu, da so bili na razpolago zadostni krediti, pustilo v nemar nastavitev osebja, s čimer je osebje v skrajni meri prizadeto, osebno še, ker je to dejstvo imelo posledico, da so se nepopolnoma mesta v proračunu črtala.

V zasmeh narodnemu čutu našega železničarskega življa se v območju ravnateljstva v Ljubljani še vedno v 10. letu po osvoboditvi protežirajo in odključuje z visokimi redovi elementi, ki do ujedinenja niso hoteli znati materinske slovenske govorice, ter še danes vhitijo knuto na slovensko železniško paro.

Vsa krivda pada na ravnateljstvo, da se premoženje bivše Gospodarske poslovalnice ni podelilo praviim gospodarjem, to je bivšim konzumentom, ter da je danes to premoženje za te konzumente mrtvo.

Ker se z navedenim postopanjem ravnateljstva ugonablja narodna zavest in ljubezen do naše iz krvi rojene domovine, delegatski zbor najodločneje protestira proti nadaljevanju takega ravnanja v ljubljanski direkciji in ji izreka popolno nezupanje

Ako v ministruvstvu prometa, glavnem ravnateljstvu in drugih merodanih činitejih ne vladajo isti nazori kakor v ravnateljstvu drž. železnice v Ljubljani, delegatski zbor nanje apelira, da posvetijo tem nevzdržnim razmeram v območju ravnateljstva državnih železnic v Ljubljani svojo pozornost in ukrepejo pravočasno vse potrebno, da osebje moralno in materialno ne zaide na taka pota, ki si jih pošten državljan ne more želeiti.

Kino Ideal

Ljubljence ženskih src

Vladimir Gajdarov

v najnovejšem Ufa-velefilmu

Plesalka s krinko

Lepe žene! — Ples! — Očarljivo! Ne zamudite ta spored!

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Naše letalstvo brez židovskih nevest

Beograd, 14. oktobra.

Veliko pozornost je vzbudila v političnih krogih naredba, ki jo je izdal načelnik odeska za zrakoplovstvo, general Rad S. Stanoljevič o »židih in drugih anacionalnih elementih« in o njihovem razmerju do zrakoplovstva. Čudaska naredba imenovane generala se glasi:

»Naredba pov. št. 5 od načelnika odeska za zrakoplovstvo z dne 23. I. 1927. — Obveščem sem o zanimivem pojavu v zrakoplovstvu, o nekakšnih poplavi židov v zrakoplovstvu. Zanimljivo je, da se ta pojavlja sočasno z zakonom o zavarovanju zrakoplovecv, kakor da je prirojeli židovski nagon tudi tu našel zase čar »kšefat« Pojav obstoja v tem, kakor sem obveščel, da je precejšnje število zrakoplovnih oficirjev v pogajanjih ali celo v obveznih zvezah za ženitev z židinjami. Nočem se mečati v zadeve srca in okusa pri izbiri teh oficirjev. Opozorjam pa jih pri tem na snovo točke 237. pravil službe I. del. iz katere izhaja, da take zveze niso umestne in da niso v korist zrakoplovstva in njegove nadaljnje službe in kariere. Opozorjam jih končno na posledice, ki jih čakaio.

Kraljevsko zrakoplovstvo, ki mu imam čast poveljevati in ki je velikega pomena za državne cille, mora biti v prvi vrsti docela nacionalno, nikakor pa ne anacionalno. Oficirji, ki so po svojih sorodnih, zlasti pa ženitnih zvezah v stiku z anacionalnimi elementi, niso dovolj nacionalni. Znane so tudi z iskustvom podkrepljene resnice: »Povej mi s kom se družiš, in jaz ti povem, kdo si«. Človek je od tod, od koder mu je žena. Židi in drugi anacionalni elementi v naši državi so lahko dobri in lojalni državljani, nikakor pa ne njeni stebri. Zato ne morejo imeti takih pretenzij, kakor se tudi od njih kaj takega ne more zahtevati.

Z židovstvom presinjeno zrakoplovstvo ni nacionalno zrakoplovstvo, ki ga želimo in s katerim lahko domovina vsak čas računa, kadar bo v vprašanju biti ali ne biti. Upoštevati je treba n. pr. slučaj, kako bi izgledalo naše zrakoplovstvo, ako bi bila večina oficirskega kora oženiata z židinjami in z drugimi anacionalnimi elementi

Opozorjajoč na gornje gx. oficirje v kraljevskem zrakoplovstvu, jih pozivam, da dobro upoštevajo in dvakrat premisliio svoja pogajanja prevzemanja obvez in stonanja v zakone dokler pripadajo zrakoplovstvu in ne samo sebi.

Vsak si mora biti že v naprei na čistem, da taka postopanja ne morejo ostati brez posledice zanje in za njihovo službo. Prve posledice ki jih čakajo, bi bile: izključitev iz vrst letedeča osebja in prevedba v druge službe, če bodo vobče obdržani v aktivni službi...

•Koliko let ima vaš sin?
•Pet.
•Tako, tako... potem je pa ali postolovec ali pa — velikani!

ASK Primorje zmaga v prvenstvu nad Ilirijo

Srečna zmaga prvaka, v rezervi in juniorski tekmi zmaga Ilirija — Svoboda zmaga v turnirju za pokal Grafike — Finale za poškodbeni fond v Mariboru — Lep juniorski miting SK Ilirije — Zadnja hazenska prvenstvena prireditev konča z rekordno zmago Ilirije — Feliks Zanoškar (ASK Primorje) — gorski kolesarski prvak Slovenije

Višek prvenstvene sezone v Ljubljani

Včerajšnja nogometna nedelja je potekala v znamenju treh prireditev med stari rivaloma za prvenstvo naše prestolnice, med Primorjem in Ilirijo. Dočim so dopoldne v prijateljski tekmi pomerili moči najmlajši obeh klubov, sta si popoldne v prvenstvenih tekmah stala nasproti rezervi in I. moštvo. Vse tri tekme so potekle v številni navzočnosti občinstva, ki je glasno spremljalo potek prireditev.

Višek zanimanja je bil seveda osredotočen na tekmo

Primorje I. : Ilirija I. 5 : 4 (3 : 2)

Po gornjem rezultatu bi bilo sklepati, da je potekala igra v stalni premoči zmagovalca. V resnici pa je bilo razmerje v igri obratno. Rezultat bi bil potemtakem tudi lahko obraten.

Moštvi sta nastopila sledeče:
Primorje: Jančigaj, Svetic, Hassl, Zemljak, Slamčič, Pišek, Jug, Vrhovnik, Erman, Trček, Camernik

Ilirija: Kreč, Verovšek, Strehovec, Jenko, Lado, Košenina, Pleš, Šiška, Oman, Berglez, Doberlet.

Primorje je zaigralo

s silnim elanom in voljo

do zmage. Napadalna vrsta je imela glavno oporo v silno prodornih krilih ter vedno nevarnem Ermanu, ki je bil skrbno krit. Kljub temu je našel priložnost, da je zabil tri gole. Tudi Trček v zvezi se je dobro razumel z njim. Izmed kril je imel Camernik lažjo pozicijo in je bil več na delu kakor Jug, ki je imel hudega krilca. Camernikovi centri pa niso bili tako sigurni kot Jugovi, zato napad ni imel prevelikih koristi. Krilska vrsta skupna in enako požrtvovalna v defenzivi in ofenzivi. Večje zasluge ji gredo v defenzivi, kjer je odvela obrambi svetice težkega dela. Izmed branilcev je Svetic daleko sigurnejši in imponira s svojimi krasnimi osvobodilnimi udarci. Jančigaj je rešil mnogo, vendar ni imel najsigurnejšega dneva.

Ilirija je imela dober dan, toda

veliko smolo.

Napadi, ki jih je valila v drugem polčasu proti nasprotnemu голу, so bili izvedeni sigurno, toda pred golom ni bilo eksekutorja. Razen te neodločnosti je zapečatilo njen poraz par pogreš sodnika. Bil je zelo rigorozen, toda često ob nepravem času. Tako je bila enajstmetrovka, ki jo je prisodil Iliriji, brez dvoma preostara kazna za Jenkov prestopke. Tudi drugi gol je padel po našem mnenju iz off-side pozicije. Napad Ilirije, je kakor rečeno, smiselno kombiniral, toda brez efekta. Pleš je igral v njem najmanj vidno vlogo. Krilo, ki mu je bilo poverjeno, je bilo skoraj vedno nezasedeno in napad s te strani sploh ni dobil uporabljivih žog. Trio, v katerega je kmalu po otvoritvi vstopil mesto Bergleza Doberlet, je bil najboljši, toda brez strela. Krilska vrsta je opravila svoj posel — razen Jenka — dobro. Jenko je mnogo grešil, podajal nesigurno, zanemarjal kritje in zakrivil mnogo nepotrebnih foullov. Obramba je storila svojo dolžnost. Par Verovšek-Strehovec se vzorno razume in razpolaga razen tega s sigurnimi osvobodilnimi udarci. Kreč je napravil, kar je mogel, nekaj krivde pa mora vzeti tudi na svoje breme.

Tekma je v ostalem nudila tipično sliko prvenstvenega boja. Moštva so se borila za vsak meter igrišča in mnogo akcij je končalo z nepravilnostmi s te ali one strani. Publika se je držala dovolj dostojno in le semintja so morali posredovati organi, ki jih je LNP za to tekmo pomnožil in postavil na vse strani igrišča. Tudi opozorilo o vedenju na igrišču, ki ga je vsak posetnik prejel pri blagajni, so vsi sprejeli z odobravanjem.

Kratek potek.

Ilirija prevzame vodstvo, par izmeničnih napadov in že uide Erman sam in plasira ob Jančigaju. I. : 0. Primorje ripostira, toda brez uspeha. Po par kotih na obeh straneh se posreči Ermanu v gneči najti odprtino in izenačiti. I. : 1. Se en kot za Ilirijo in že je Camernik v teku proti голу. Jug vjame in zviša na 2 : 1. Enajstmetrovko zabije Erman ter postavi 3 : 1. V protinapadu zmanjša s krasnim napadom Doberlet. S 3 : 2 oddeljejo z igrišča.

Po odmoru izsili Primorje dva koda, toda brez rezultata. Ilirija preide v premoč in se drži na nasprotnikovi polovici. V 18. min. se Jugu ponudi prilika za beg, pakar odda pred gol, Terček ujame in krasno z glavo doseže 4 : 2. Toda Doberlet ne pusti in v protinapadu zopet postavi staro razmerje 4 : 3. Sedaj sledi serija kotov na strani Primorja, katerih večino Ilirija zastrelja. Zadnjega pa ujame Šiška na glavo in izenači. 4 : 4. Tempo se stopnjuje. Zmaga je v zraku! Primorje je pred golom, Strehovec in Terček trčita. Terček pade in prisojeni kazenski strel iz 16 m razantno plasira Erman in postavi končni rezultat. Ilirija se trudi, doseže še dva koda, Primorje enega, toda vse ostane neizrabljeno.

Kakor smo omenili, sodnik g. Frankel iz Maribora ni imel dobrega dneva. Vodil je igro objektivno, toda s svojimi slabimi odločitvami je

oškodoval obe stranki.

Za Ilirijo so bili njegovi prestrogi ukrepi odločilni.

Tekmo je obiskalo do 1000 ljudi, ki so v obilni meri prišli na svoj »drukanski« račun. Situacije se so tako menjavale, da se je aplavz naenkrat prenesel z južne na severno stran in obratno. Blagodejno je vplival na razvnete živce hladen dež s pšenom, ki je v drugi polovici skoraj pobelil igrišče.

Predtekma

Ilirija rez : Primorje rez. 6 : 1 (5 : 1)

je nudila lepšo igro od glavne. Moštvi sta igrali zelo fair in z obeh strani požrtvovalno. Rezerva Ilirije pod glasnim vodstvom »starega« Dmleže je bila ves čas na vodstvu in je zmago popolnoma zaslužila. Posebno je vsled precizne kombinacije ugajala napadalna vrsta.

V rezervi Primorja je bilo opaziti levega branilca Vidica, ki je rešil številne nevarne pozicije. Vsi ostali so se sicer trudili, toda brez vidnega uspeha. Sodnik g. Frankel je bil zadovoljivo, je v drugi polovici izključil po enega igralca vsakega moštva, kar pa je bila gotovo prehuda kazna.

Juniorski Ilirije so po lepi igri »prijateljsko« odpravili pomladke Primorja s 4 : 0. Tudi njim je prisostvovala številna družba prijateljev, ki je glasno kazala svoje navdušenje za oboje klubove barve.

Pokalni turnir „Grafike“

V proslavo 60letnega jubileja Zveze grafičnih delavcev Jugoslavije je priredil tukajšnji sportni klub »Grafika« turnir, za katerega je Delavska zbornica darovala krasen pokal.

Za nasprotnika si je izbrala agilno SK Svoboda, ki je včeraj popoldne na igrišču Ilirije po vseskozi zanimivi in odprti igri zmagala nad Grafiko s 4 : 1. Tudi rezerva Svobode si je s 3 : 2 zagotovila zmago nad rezervno Grafiko.

Tekma se je vršila skoraj istočasno z važno prvenstveno tekmo Primorje : Ilirija, vsled česar obisk ni bil ravno velik, da si bi ga tekma povsem zaslužila. Tekmo je sodil g. Šetina.

Mariborski nogomet

L. SSK Maribor : SK Zeleznikar 5 : 2 (1 : 2).

Finalna tekma za poškodbeni fond je končala s sigurno zmago prvaka. Maribor je postavil homogonejšo moštvo, kar je prišlo posebno v drugem polčasu do izraza. Kljub temu, da je bil Maribor primoran odigrati to tekmo z dvema rezervama, je predvedel tehnično in taktično izborni igro. Zeleznikarji so pokazali od zadnjega nastopa lep napredek v znanju, imajo pa še nekaj slabih točk, posebno v krilski vrsti in obrambi. Napad je imel teško stališče proti dobri krilski vrsti Maribora.

V tretji minuti doseže Hreščak II vodstvo za Maribor. V 2. min. izenači Zeleznikarji iz enajstmetrovke Klubu temu, da ima Maribor več od igre, mora prepustiti vodstvo Zeleznikarjem, ki zabiljejo v 30. minuti vodilni gol po Kristlju. Počasi 2:1 za Zeleznikarje. Drugi počasi se prične v veliki premoči Maribora, ki vzdrži do konca, vendar pride šele v 14. minuti do izenačenja. Tonček II. zviša v 15. in 16. minuti stanje na 4:2. V 32. minuti strelja Tonček I. iz daljave kakih 40 m neubranljivo v kot. Sodil je g. dr. Planinšek objektivno in dobro.

Rez. I. SSK : Zeleznikar 2 : 1 (0 : 1). Zastužena zmaga mariborske rezerve. Sodil je g. Turina, ki je bil premalo rigorozen glede foullov.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: II. kolo prvenstva: Gradjanici : Spartak 6:2 (3:0); Hašk : Croatia 4:0 (4:0); Zeleznikar : Derby 2:0 (1:0); Concordia : Viktorija 0 : 0. Pri tekmi Hašk — Croatia je prišlo do dejanskega spopada med igralci in pozmeje tudi publiko, da je morala posredovati policija. Beograd: Soko : Jedinstvo 2:1 (1:1); BSK : Obilič 4:1 (2:0). Dunaj: Austria : Vienna 2:0 (1:0); Rapid : FAC 5:1 (3:0); Admira : WAC 5:1 (1:0); Makohas : Simmering 2:1 (1:1); Nicholson : Slovan 2:1 (1:0).

Budimpešta: Hungaria : Ujpest 3:3 (1:0); Ferencvaros : III. okraj 3:0 (1:0); Boeskey : »34« 4:2 (1:1); Kispest : Vasas 2:1 (0:1); Somogy : Sabaria 2:1 (1:0); Nemzeti : Basty 3:1 (2:1). Berlin: Hertha : Wacker 5:1; Tennis Borussia : Weissensee 3:1.

Milan: WAC (Dunaj) : Ambrosiana 2:2. Curil: Italija : Švica 3:2 (2:1). 20.000 gledalcev. Sodil je Dunajčan Braun

Juniorski miting SK Ilirije

V nedeljo dopoldne je priredila SK Ilirija svoj običajni juniorski miting. Teren je bil precej razmočen, vendar so rezultati klubov temu prav dobri. Ilirija in Primorje sta postavila na prostor precejšnje število juniorjev, ki se bodo v kratkem razvili v prvovrstne atlete. Tekmovalo se je v dveh kategorijah. A in B. Organizacija mitinga je bila dobra; posebno je pohvaliti to, da sta delovali 2 juriji, ki sta omogočili, da se je miting izvršil brez odmorov in v razmeroma kratkem času. Rezultati so sledeči:

Kat. A (do 16 let):

Tek 50 m: I. Pečenko (Prim.) 6.8; II. Sinišč (P); III. Sartory (I).

Met krogle (4 kg): I. Pečenko (P) 11.70 m; II. Cenčič (P) 11.55; III. Banko (I) 1.1) 305

Stok v dalj.: I. Cenčič (P) 543 cm; II. Pečenko (P) 508 cm; III. Matko (I) 503 cm.

Stok v vis.: I. Cenčič (P) 140 cm; II. Pečenko (P) 135 cm; III. Sartory (I) 135 cm.

Met diska 1.5 kg): I. Banko (I) 31.89 m; II. Pečenko (P) 30.08; III. Vale (I) 29.47.

Kat B (od 16 do 18 let):

100 m: I. Skok (Čačovec) 12.4; II. Cenčič (P); III. Banko (I).

Tek 1000 m: I. Kumer (I) 2.53.4; II. Valenčič (P); III. Skrabar (P).

Stok v vis.: I. Pogačnik (I) 155; II. Skok (Č.) 150; III. Schiffrer (I) 150.

Met krogle: I. Banko (I) 12.39 m; II. Skok (Č) 12.03; III. Zupančič (I) 12.03.

Met diska: I. Skok (Č) 34.32; II. Pogačnik (I) 33.92; III. Zupančič (I) 33.58

Stok v dalj.: I. Outrata (I) 601 cm; Schiffrer (I) 587.5 cm; III. Stepinšek (I) 571 cm.

Stafeta 4 x 100 m: I. Ilirija 48"; Stafeta Primorja, ki je dospela kot druga, je bila diskvalificirana radi prestopa proge.

Gostovanje cerkniške SK Slivnice

SK Ilirija : KS Slivnica 26 : 0 (11 : 0).

Včera dopoldne je bila odigrana poslednja prvenstvena tekma letošnje sezone. Nasprotnika sta bila urvak Ljubljana »K Ilirija in prvak province ljubljanskega okrožja SK Slivnica.

Družina Ilirije, ki je nastopila v precej spremenjeni postavi, je z lahkoto porazila svojega protivnika z rekordnim številom golov. Ilirija je porabila to priliko za nekaj poskus, kako naj bi postavila družino proti Concordiji s katero se sreča v nedeljo v tekmi za državno prvenstvo. Postavila je na nad rezervni igralci Kezele in Niklica, ki sta se z voditeljsko napada Bernikovo dobro razumeli. Napad v tej postavi je vsakekor doleka nadkriljeval zadnje igre starega napadnega tria, vendar pa po včerajšnji tekmi,

v kateri je imela Ilirija jako šibkega protivnika, ni mogoče soditi, ali bi ta napad lahko z uspehom nastopil v težjih tekmah. Obe rezervni igralci sta jako prodorni, tehnično dobro izolirani ter razpolagata z dovolj ostrimi streli na gol. Taktično močno nadkriljujeta svoje starejše soigralke. Krilska vrsta v običajni postavi je opravila svoje delo zadovoljivo, vendar pa bi svetovalni vodstvu družine, da misli polagoma tudi v tej vrsti na izpremembo. Schiffrerjeva, ki igra precej brezglavo, je za hazenske tekme preostara. Ožja obramba z Jermolovo v голу ni imela posla.

Govoriti o Slivnici je težko. Družina je še mlada, tehnično in taktično zaostaja močno za našimi vodilnimi klubi. Vsekakor je jako agilna ter razpolaga z mladimi igralniki, zato je upati, da se v doglednem času z marljivim treningom dvigne na višino naših vodilnih klubov. Tekma se je vršila ves čas v stalni premoči Ilirije, ki je brez najmanjšega truda prigravala s-ojega protivnika. Čole so dale za Ilirijo: Bernik 10, Niklica 10 in Kezele 6. Sedil je g. Baltasar.

Gorsko cestno prvenstvo Slovenije

Zanoškar Feliks (ASK Primorje) osvoji gorsko prvenstvo Slovenije za l. 1928.

Danes je kolesarski savez pododbor Ljubljana mesto priredil na progi Pijava Gorica - Turjak, dolgi 12 km 600 m, gorsko cestno prvenstvo Slovenije za l. 1928, ki so se ga udeležili klubi: Ilirija, ASK Primorje, Sava in Sora. Prireditev je potekala v najlepšem redu pod spretnim in strokovnim vodstvom funkcionarjev gg. Zalokarja, Vospelnika in Ogrina. Na cilju je dospela tekmovalce pričakovalo mnogo občinstva in pozdravljalo njihove lepe uspehe. Josu Šolar (Ilirija) je imel defekt in je na pragi odstopil. Tekmovalce je puščal starter posemazno v razmaku 1 minute, kar je bilo novo pri prireditvah take vrste. Da je bila borba izredno ostra, kaže dejstvo, da so tekmovalci vozili skoraj 50 km na uro, kar je za visoko napetost ceste zelo lep rezultat. Dosežki so bili sledeči rezultati:

1. Zanoškar Feliks (ASK Primorje), 28 min.;
2. Abulnar Joža (ASK Primorje), 27 min. 30 sek.;
3. Prodan Edvard (ASK Primorje), 27 min. 30 sek. in dve petine sek.;
4. Čihlač Joža (ASK Primorje), 28 min.;
5. Peršin Joža (SK Ilirija), 28 min. 30 sek.

Vse dosedanje predstave razprodane!

Ana Karenina

Večelefilm po istoimenskem romanu

L. N. Tolstega

je edinstvena nedosegljiva umetnina

Greta Garbo in John Gilbert

sta v tem filmu na višku!

Prekrbite si takoj vstopnice za predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Tel. 2124 Elitni kino Matica

Mariborska nedelja

Maribor, 14. oktobra.

Današnja, sicer lepa nedelja je bila skromna na dogodkih. Zaradi sobotnega deževja se tudi običajni izletniki niso v običajnem številu pripravili na svoje izlete v okolico. Dopoldne se je vršilo v Narodnem domu razdeljevanje diplom in nagrad pomočnikom in vajencem, ki so razstavili svoje izdelke v Unionski dvorani. V Studencih se je vršila dopoldne gasilska vaja v velikem složu. Vaje, ki se jih je udeležilo šest gasilskih društev, so bile zelo zanimive in so pokazale velik napredek našega gasilstva.

Policija se je ukvarjala samo s cestnimi in gostilniškimi grehi brez vsakih senzacijskih pričevalov, ki so tudi nesreče. Edino 15-letni J. H. je po Cvetlični ulici kolesaril tako neoprevidno, da se je zaletel v žice in telebnil s tako silo na tla, da si je pretresel možgane. Rešilni oddelek ga je odpremil v bolnico.

Fantastični načrti izsušenja Sredozemskega morja

Po mnenju Italijanov se božejo Nemci na njihov račun povzpeti do gospodarsko-politične hegemonije. — Italijanski strah ima velike oči.

Ob priliki ogromnih tehničnih del, s katerimi so pričeli na Nizozemskem, da izsušijo Zuidersko jezero, je objavil »Corriere della Sera« fantastični

načrt draždanjskega inženjerja Sorgela, da se izsuši Sredozemsko morje.

Italijanski list vidi v tem načrtu prizadevanje Nemčije, da uniči italijanske luke Sredozemskega morja ter da se povzpne do gospodarske - politične hegemonije. (!) Toda dočim je na Nizozemskem potrebno, da zgrade v morju 28 milj dolg zid, ki bo ločil Severno morje od Zuiderskega jezera in bo na ta način došla Nizozemska do novih tisoč kvadratnih kilometrov plodne zemlje — bi bila dela v Sredozemskem morju precej manjšega obsega. Po načrtu inženjerja Sorgela bi bilo treba najprej zgraditi Sredozemsko morje na treh mestih, in to ob Gibraltarju v dolžini 15 km, v Dardanelah v širini 1 km ter končno ob Sueškem prekopu.

To je sorazmerno malo v primeri z ovirami, ki obstoje na Nizozemskem, da se zagradi Zuidersko jezero, kjer je ena njegova stranica dolga 2,5 km, a druga na severozapadu 30 km. Če bi zgradili omenjena tri mesta, ne bi imelo Sredozemsko morje nobenih pritokov, ker nimajo reke, ki se vanj izlivajo, v tem pogledu nobenega vpliva. Naposled je treba k umirjenju Italije ugotoviti, da Sorgel vobče ne misli izsušiti Sredozemskega morja, temveč samo znižati njegovo površino.

V Gibraltarju bi zgradili 10 nasipov, drugega za drugim, najprej najvišjega, a nato vsakega naslednjega za 100 m nižje. Nu, upravn, pa bi naleteli na največjo oviro Sredozemsko morje je pri Gibraltarju 900 m globoko ter bi bilo treba v njegove globine potopiti cele gore. Nu, gotovo je, da bi se z zmanjšanjem površine Sredozemskega morja dobile ogromne množine plodne zemlje. Španka bi se, n. pr. združila z Afriko in bi dobila področje v dolžini 75 km. Bliznji Kanarski otoki bi se spremenili v polotok in bi bili v daljavi 400 km v zvezi z materjo zemljo Korsika in Sardinija bi se spojili z Italijo, a daljava med najjužnejšo točko spoenih otokov Korsike in Sardinije in afriško obalo bi znašala samo 80 km.

Slisali ste

v „Radiju“ - Ljubljana dobre lasnosti VEZUVIT-KRISTALA, ki ga nudi samo

RADIO-VAL, Ljubljana

KONGRESNI TRG 3 173 a

Istot m dobite tudi najnoveše ENO-DVO- IN TRO-ELEKTRONSKE APARATE po priznanih nizkih cenah.

«Gospoda, apeliram na vašo inteligenco.»

Nenadejana solčna nedelja v Ljubljani

Sezona gobarjev in kostanjarjev — Jesenski triumf mošta in prvih klobas — Uvertura boginje Terpsihore — Dan brez senzacij

Ljubljana, 14. oktobra.

Včeraj je bil Ljubljancem tesno zapet v svojo sukunjo in so se dame pokazale na ulicah že v zimskih plaščih. Vreme je narekvalo, da ne sme nihče na cesto brez dežnika, saj je vedno ponavljajoče plohe spremljal celo grozeči grom, ki je obljubljal v vremenskem pogledu kar najslabšo nedeljo.

Sledilo pa je prijetno presenečenje. Nočne sapa so prepolile vse megle, razkadije z vlagjo prenašajoče oblake in že zarana je posijalo s popolnoma izmitega jasnega neba zlato jesensko sonce. Jojmine, kako zamašlo se je zdelo ljubljanskim dobrovoljčkom, ki so računali z vlažnim nedeljskim vremenom in odložili svojo pot na Katarino. Šmarno goro in drugam na prihodnjo nedeljo. Budili so se in vztajali iz toplih postelj na moč krmeljavi, se brzo opravičili in černo stopali na ulice, kjer pa jih je na mah odobrovoljil oster hlad, ki je mahoma pordečil lica in narekoval drugačno razpoloženje.

»Nič ni zamujenega!« je menila pretežna večina in jo jadrno pobrala ven iz območja mestnih zidov, v prelestnih barvah se prelivoječe gozdove, da vsaj z lovom na gobe opravi del nedeljskega sporta. Poziv k uvaževanju gobarske sezone v dnevnem časopisju menda res ni bil zaman, kajti danes so bili vsi okoliški gozdovi obiskani od strani neverjetno vnetih gobarjev, kakor že ne z lepa. Nabiranci so nosili zvečer domov prelepe, trde, lepo črnoglave jurčke v narbutnikih, ročnih torbacah in, če ne drugače, tudi nabrane v »krancelj« na leskovih šibah. Jutri pa se bo v marsikaki meščanski kuhinji tudi kahal ali pekel rožniški in katarinski kostanj, ki ga leži v imenovanih gozdovih na cente.

Mimo sportnih prireditev vseh vrst so imeli Ljubljanci, ki so ostali doma, svojo običajno promadeno v najlepšem jesensko-solčnem vremenu. Izostala tudi ni popol-

ne vsakonedeljska tombola na Kongresnem trgu. Ljubljancem pa so se popoldne in zvečer tudi prvi pot sprožile noge, poskušajoče se v taktih in gibih najmodernejših plesov, ki jih poučujejo učeni profesorji plesne umetnosti ter odposlanci vedno prešerne Terpsihore. V splošnem se niso mogli pritoževati niti gostilničarji in kavarnarji. Enaka gneča je vladala v kinematografih, pa tudi gledališče je prišlo na svoj račun. Ni čuda: spočiti so sedaj v početu sezije igralci in tudi publika ni utrujena, zato pa tem bolj hvaležna.

Na večer se je Ljubljana še bolj napolnila, ker je prignal ljudi domov rahel dež, ki zaradi reda nikakor ni mogel in smel izostati. V predmestjih in okolici je bilo večerjelo celo nekaj preveselo in vse naravnost razposajeno živahno in to z vzrokom: ljudje pijejo mošt, cviček, dolenca in štajerca, jedo prve klobase, imenite krvavice in »reše« zapečene pečenice... To da pravo jesensko korajžo.

Sicer pa je ostala nedelja brez senzacij. Celo nesreč ni bilo in imajo tudi vozniki, posebno kolesarji in avtomobilisti, čisto vest. Na rešilni postaji so se pošteno dolgočasili, policija je ostala tudi popolnoma mirna, samo tatovi niso imeli počitka: olajšali so nekatere meščane za zimske suknje.

Zadnja pot dr. Edvarda Fajdige

Včeraj so pokopali na ljubljanskem pokopališču litjskega okrajnega zdravnika dr. Edvarda Fajdigo. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala velika množica njegovih prijateljev in znancev, večja deputacija Litijačanov, med katerimi je pokojnik deloval. Kot rezervnega oficirja, ki se je udeležil svetovne vojne, so spremlili k večjemu počitku tudi zastopniki ljubljanskega oficirskega zbora in počastna četa 40. pp., ki je oddala na pokopališču šest strel, vojaška godba pa je svirala tuborne žalostinke.

Prva slovenska zvezda v filmskem paradizu

Kako je Zalka Seršenova iz Kranja postala slovita filmska igralka Zalla Zarana.

Povodom znanih lanskih tekmovalci za prvo filmsko zvezdo iz Jugoslavije se je iz Amerike oglasila naša rojakinja Zalka Seršenova, rodom iz Kranja. In v pismu, ki ga je priobčilo »Jutro« ohenem z nieno sliko, je omenila, da je ona prva Slovenka odnosno Jugoslovenka, ki se uspešno udelejuje pri filmu v Hollywoodu. Nedeljske »Novosti« prinašajo zdaj daljši opis njene kariere, iz katerega posnemamo:

Ravno ob pričetku svetovne vojne se je podala mlada, lepa in temperamentna 16 letna Slovenka Zalka Seršenova iz Kranja v San Francisco k svojim teti. Že doma se je v rani mladosti navduševala za film. Dve leti je službovala v nekem ameriškem privatnem podjetju, kjer se je izvrstno naučila angleščine, nakar se je z neko svojo tovariško podala v Los Angeles, da poskusi srečo pri filmu. Ponudila se je nekemu hollywoodskemu filmskemu podjetju za statisko in je bila sprejeta. Njena lepota je bila ona magična stila. Zalka Seršenova je danes slovita film-je, ki kmalu zapustila, a Zalka je kmalu vzbudila pozornost in začela dobivati pomembnejše vloge, ki jih je reševala na velikem zadovoljstvo režiserjev. Led je bil prebit. Njene vloge so bile vedno večje, dokler ni lepega dne postala filmska zvezda. Sreča, ki jo je stalno spremljala, je še ni zapustila. Zalka Seršenova je danes slovita film-

ska igralka Zalla Zarana, kakor so jo knstili v Hollywoodu.

Že 12 let je pri filmu. Delovala je pri raznih filmskih podjetjih in absolvirala celo vrsto glasovitih vlog. Prve uspehe je dosegla v filmu »Vesela vdova« (The merry widow), kjer je glumila vlogo Kristine Frenchie, nato pa z vlogo Zite v filmu »The Woman Who Lied.« Njena gluma je zelo slična oni Polle Negri, kateri je v marsičem podobna in ju v Hollywoodu često zamenjujejo. Razen v filmih pa je Zalla Zarana nekaj let nastopala tudi v hollywoodskem gledališču Moroseo. Njeni partnerji v filmu so glasoviti igralci John Gilbert, Jack Hoxie, Berl Sprotte, a njene filme so režirali Fred Niblo, Tod Bowning, Jack Dgherthi Lubitsch in drugi.

Danes je Zalla Zarana premožna ameriška državljanka. Bajje se ne mara poročiti, ker se je popolnoma posvetila filmski umetnosti in živi stalno v Hollywoodu, kjer je našla svojo drugo domovino. Velike ameriške ilustrovane filmske revije redno prinašajo njene najnovejše posnetke in vloge, dočim v ožji domovini žal še nismo imeli prilike, da bi videli na platnu prvo Slovenko in vobče prvo Jugoslovenko, ki si je z lepoto in temperamentom ustvarila od

Iz temne dobe človeštva

Moloh in Astarta

Čimdalje urneje se vrtijo plesalke ob godbi, čimdalje pavk in piščali, vedno bolj divje udarjajo mladeniči z nogami ob tla. Vse je navdalo opoj svetlega dneva, kakor bi jih zbicala korobantiška blaznost. Podoba Božice pa blišči v beli in zlati barvi. Ovešena je z biseri, na sebi nosi sijajne obleke, njen obraz, posnetek večne uganke, pa sije in žari v vsej krasoti ženske, ki je žejna krvi. Godba postane besna, zazari v paroksizmu in se kakor pijana sprošča vezi ritmov in melodij. Kipeče narašča, potem zopet upadne in končno zopet narašča. Mladeniči se vrte z dekleti, ki imajo razpuščene lase, njihove roke so vroče, oči jim žarijo in ni ga v tem kolu, ki bi si bil svest trenutka. Monotonno, vsiljivo, s sugestivno silo se oglašajo obredne besede svečnikov. Orgije se začenejo. Moški planejo k stenam templja, tržejo z zidu krič in bodala. Z njim: se ranjajo in srkajo meč. Dekleta trgajo oblačila, se bližajo in si praskajo obraze. Vsi ti pari slave pred Božico praznik ljubezni.

Kdo pa je ta Božica, kateri velja rožljanje mečev in bičanje škorpionov? Vedno je ena in ista, čeprav jo razni kult poznajo pod različnimi imeni. V zapadni Aziji jo poznajo pod imenom Astarte, na Cipru jo imenujejo Afrodito, v Asiriji jo so poznali pod imenom pravilne kraljice Semiramide, ki še danes ni pozabljena po svoji krutosti, kajti vsi moške, ki so prišli k nji in so jo prosili ljubezni, so zapadli neumljeni smrti. Ta Božica je tudi babilonski Milita, kateri so bili posvečeni poslednji dnevi, ko so prihajali k nji bogataši, posebno njih bčice, z velikim služabništvom v prekrasnih vozovih. Vse te Božice so inkarnacije enega in istega mita, ki se loči samo na zunaj. Ta Božica je simbolizirala nagovornost in rodovitnost, v njej se spajajo erotični in religiozni elementi v enoto. Motil bi se pa, kdor bi sodil, da so bile te orgije skoz in skoz samo poetične. Sredi trušča in hrupa so obrnili moške, katerim je bil poverjen kult v varstvo, hladne glave. To so bili svečniki, hladni in trezni računarji, ki so polnili svoje denarce sredi ekstat z žvenketajočim denarjem. Babilonski mladeniči so sedeli v dolgih vrstah v gaju Božice, dokler ni prišel mimo tuj romar ter jim stisnil v roko denar z besedami: «Na čast Militi». Ta davek je bil vedno dobrodošel in se ni smel nikdar

odkloniti, kajti spadal je k tempelskemu zakladu, ki so ga upravljali svečniki. Modra, postava, v finančnem pogledu tako dalekovidna in tako dalekosežna, da so si jo tudi duhovniki drugih veroizpovedanj prisvojili in jo prilagodili svojim razmeram.

S še večjo nenatnostjo kakor Astarta pa je goital svoje žrtve kanaanitski moloh, bog vojne in razdejavanja, pravcati Bal Fenicjanov. Njemu ni bilo dovolj, da se mladeniči in deklice prebadajo z noži in bičajo s škorpioni — zahteval je od njih poleg krvi tudi življenje. In vselej ko je bila taka bitka pri kraju, so se mu zahvaljevali zmagovalci s tem, da so mesarili na tisoče žrtev, ki so jih vjeli v vojni. V začetku bojnih pohodov, ob suši in ob času kug, je zahteval moloh takisto človeških žrtev. Žrtvovali so mu deca in mladce. Kot najučinkovitejši pripomoček pa so bili razpiti prvorojenci ali celo edini sinovi.

Celo v sv. pismu najdemo nekaj podobnega. Spomnimo se samo zgodbe, ko Bog govori Abrahamu: «Izak, vzemi svojega edinega sina, položi ga na žrtvenik in žrtvi mi ga!» Očeta je groza tega dejanja, toda kljub temu poslušal božje povelje in hoče storiti, kakor mu je bilo ukazano. Toda Bog noče Abrahama, ki je hotel žrtvovati Izaka in ki ostane zaradi tega pri življenju. Mesto Izaka daruje Abraham navadnega ovna.

Medtem, ko so imele v najstarejših časih človeške žrtve značaj ljudožrstva, so se Grki omejili samo na tiste žrtve, ki so bile po njihovem naziranju nečiste. Bogokletniki so morali pri njih iz mest, kjer so jih nage strmoglavili v prepadu. V Abderi pa je znan običaj, da je ljudstvo, da doseže čistost, izvolilo meščana, ki ga je kamenjalo. Če je v Masiliji razsajala kakšna bolezen, so izbrali enega izmed ljudstva ter ga so celo ledno pitali s posebnimi živili. Potem so ga vodili ovenčanega iz mesta, pojoči obredne pesmi, ki so prosile, naj preide nesreča člega kraja na njegovo dušo. Spreved je korakal v zapuščen pokrajino, kjer so grešnika vrgli v temno brezno. Tudi kult mrtvecev pri Grkih priča o nekih sličnih vrstah. Iz Homerjeve pesnitve poznamo dvanajst trojanskih mladeničev, ki so jih skupno s Patroklom sežgali na gmadi.

Tudi v Indiji je moralo na zdravje živih umreti nešteto ljudi. Vdova, ki plane z razkriljenimi rokami na gmado, kjer izgoreva truplo njenega moža, je čisto religiozna prikazen. Na staroindijske žrtve spominja tudi pripovedka o Purusi, božanskem prapočloveku, katerega so pobili na nekem žrtveniškem slavju in iz katerega telesa so izšli ljudje, ki so napolnili vso zemljo. V pagodi pri Džagernautu se še danes vršijo slične stvari, kakor so se dogajale v Astartinem templju v Babilonu in kakor jih slikajo zgodopisci pri egiptskih misterijih na čast svetega kozla. V davnih časih so bili na Kitajskem prepričani, da prinaša meso lastnih otrok roditeljem podaljšanje življenja. Ti ljudje so trgli meso iz beder, iz nadlehti ali s prsi in so iz tega mesa kuhali juho, katero so zavživali bolni očetje in matere. Še nedavno pa se je čulo, da so hčere in sinuhe same žrtvovali del jeter, da so lahko svoji ozdravili.

Tako opisuje ta zanimivi verski kult prof. dr. Evgen Holender v knjigi «Eskulap in Venera» ter nas poučuje o starih verskih obredih, ki morda več ne eksistirajo v takšni obliki, pač pa žive še vedno dalje v preobrazbenih formah pri vseh ljudstvih, ki imajo svoja verska naziranja.

Srbske anekdote

Izvrsten ravnatelj

Djura Kozarac je bil katoliški svečenik. Zaljubljen se je, postal «svrzmantija» in se oženil. Prišel je v Srbijo, kjer je profesorjeval po raznih mestih, naposled pa je bil ravnatelj prve beogradske gimnazije. Bil je Hrvat in se je čutil Hrvata, a to ga v dobi največjih srbskohrvatskih razporov ni oviralo, da ne bi bil tudi dober Srb. Sam vesten učitelj, je skrbno pazil na to, da so njegovi profesorji redno vršili svojo nalogo. Po celouro ti je mogel stati med vrati in vleči na uho, kako se predava Potlej pa je ustavil profesorja in mu rekel: «Danes sem pred vrati prisostvoval pouku. Dobro je bilo. Dirjaki so bili mirni ko v cerkvi. Kakor v cerkvi, v cerkvi se pri nas ljudje razgovarjajo! Bili so mirni — kakor pri vaši uri.» To je pomenilo: Pazi, jaz nadziram tvoje delovanje, kadar ti nisi na slušiti! — V svesti si svojega pravilnega postopanja, je umel odločno nastopiti celo proti ministrom. Ko mu je prosvetni minister Vladan Djordjević nekaj odredil, kar po Kozaracem mišljenju ni bilo v prid šoli in s čimer se ni mogel

zlagati, je odšel k ministru ter rekel, da tega ne more izvršiti. «Vi ste grozen direktor,» mu je dejal minister. «Vi pa grozen minister,» mu je zabrusil ravnatelj. Ostalo je tako, kakor je želel ravnatelj. To je delalo čast obema.

Glagol »zwischen«

Srbski pesnik Stevan Vladislav Kačanski je bil profesor in je običajno predaval nemščino. Zadolben v svojo pozicijo kakor tudi v politično in novinarsko delo, se ni kdo ve koliko ubijal s poukom. Učence je navadil, da so brez posebnih vprašanj, ako jih je poklical, čitali po kak odstavku, tolmačili in razlagali posamezne oblike, zlasti navajali čase krepkih glagolov. Učitelj sam pa je medtem risal po katalogih in se bavil s svojimi mislimi. Nekoč pozove študenta, ki ni bil nikakršna luč v nemškem jeziku. Za silo je prevedel svoj odstavek in pričel iskati krepkih glagolov. Naleti na predlog *zwischen* in konična «en» ga zavede v zmotu, da nepričakovano oddrda oblike: «Zwischen, zwasch, gezwoschen!» To je prebrlo našega pesnika iz njegovih sanjarij: «Strašni! Grozno! To naj bo dijak! Zwischen, zwasch, gezwoschen! — Takoj se mi poberi na svoje mesto!» Zalučal je svoj svinčnik in poslej Kačanski ni več risal med poukom.

Postrežek

Hladnega novembarskega večera grem od večerje domov. Ulica je bila prazna. Pred menoj je hodil samcat nosač in polglasno govoril: «Jedan — dva — tri — četiri-pet, — nema» in to je ponavljal. Na desni dlani je držal novca, a z levico je štel. Stopil sem k stasitemu korenjaku. «Česa ni?» ga vprašam. «Zeni za rakijo,» mi odgovori, ne da bi me popledal. «Pa mora biti?» — «Mora.» — «Je li že baba?» — «Ni, mlada žena.» — «Pa imata kaj otrok?» — «Moji otroci so v grobu.» Malo pomolči, nato pa: «Tudi njihova mati.» — «To ti je druga žena?» — «Druga.» — Teh pet grošev je gospodarju za stan. Vsa večer mu jih dajem. A ženi za zganjen nisem zaslužil. — «Ali mar s to ženo nisi imel dece?» — «Dolgo ni rodila, sedaj pa rodi.» — «Torej imaš zopet deca?» — «Tuje so ovce, ali jaz sem jim pastir.» Sit izpraševanja pospeši korake ter izginje v rosnih megli. M. Šević.

KDOR OGLASUJE, TA NAPREDUJE!

Naročila in vse dopise, ličote se malik oglasov, je pošlati na Oglasi od delok Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbina je upora bi ostan z naročilom, u cer se oglasi ne priobajo. Čekovni račun pošite hranilnico ljubljana, št. 1842.

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene običajno, vraka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—. Pristojbina za šifro Din 3.—.

Službo dobi

Učenko
močno in pridno sprejemnik takoj v obrtno podjetje. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34949

Čevljar, pomočnik
spodobne delavce za težke masne čevlje išče za takoj Josip Salkaj, Slavonska Potega. 34840

Zanesljivo dekle
ki razume dobro meščansko kuhno ter drugo kuhinjsko delo, v starosti od 20—35 let, sprejme v boljše hišo takoj. Predpogoj je snažnost, poštenost in smotnost. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35010

Služkinjo
zmolno meščanske kuhne in vseh gospodinjskih del — sprejme družina 3 oseb. Reflektira se samo na pošteno, snažno in zdravo dekle. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35040

Šiviljo
dobro izurjena, z večletno prakso, ki zna dobro prikriti obleke in plašče — sprejemem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35031

Začetnico-praktikantinja
za trg pisarico v Ljubljani, s manjšo izobrazbo, sprejemem takoj. Ponudbe je poslati do 20. t. m. pod «Vestna začetnica» na ogl. odd. Jutra. 35110

Postrežnico
iščem za popoldan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35128

Začetnico
za pisarniška dela sprejemem. Ponudbe pošlati lastnoročno pisane «Začetnica» na ogl. odd. Jutra. 35130

Mizarji!
Dva mizarška pomočnika, popolnoma izurjena za fino pohištvo in stavbeno službo, sprejemem takoj. Šuštna stalna, plača 6—8 dinarjev na uro. Ponudbe na Vinko Jerob, stolara za gradnjo i pokučtro. Met. Kovčič (Dalmacija) 35147

Prodajalko
sprejemem, večje slov. in nemškega jezika za trgovino v Ljubljani. Prednost imajo one s galantske in steklarke-porcelanske stroke in s značajem nemščine. Ponudbe s navodno dosežanega službovanja je poslati do 20. t. m. pod «Trgovina v Ljubljani» na ogl. odd. Jutra. 35111

Gostilniško kuharico
iščem takoj od 9. dopoldne do 2. popoldne. Ponudbe na ogl. odd. Jutra. 35148

Stanovanja

Lepo stanovanje
2 sob, kuhinja, shramba in pritlikin oddam t. odd. m. 35090-a

Opremljeno spalnico in kuhinjo
oddam takoj mirni stranki. Naslov pove ogl. odd. «Jutra» do 17. t. m. 35124-a

Akademika
išče dobre hiše sprejemnik stanovanje in v prvotno oskrbo. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 34947

Stanovanje
s 1 ali 2 sobama, elektr. razsvetljavo, sred. Ljubljane 145-a s 1 novim brom. Ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Mirno stanovanje» 84767

Trčilanska družina
išče trisobno stanovanje s pritlikinami. Plača do 1200. Ponudbe pod «Slinčino» na ogl. odd. Jutra. 35115

Stanovanje
2 sob, kuhinja in pritlikin išče boljša, mirna stranka za takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35142

Štedilnik
želesen, dobro ohranjen, prodam. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 35121

Detektor aparat
nov, zelo glasen, komplet, naprodaj. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 35112

Wertheim blagajno
malo, stoječo, s pultom, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35133

Dve nagrobni svetiljki
lepi, stoječi, s cementnim podstavkom, ugodno naprodaj. Na ogl. na pokopališču pri sv. Križu. Natančnejše pove iz prijavnosti g. Janežič Isetom. 35135

Oficirsko obleko
dobro ohranjeno, oficir. delni plašč in kovelje, naprodaj po niski ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35136

Belega krompirja
1—2 vagona prodam. Cenj. ponudbe z navodno cene na ogl. odd. «Jutra» pod «Savijska dolina». 35138

Dve nagrobni svetiljki
stoječi, prodam. Kje, po ve inseratni odd. Jutra. 35141

Gospodinja

inteligentna, skrbna, varčna, pridna, dobra kuharica, išče mesta v boljši hiši, kjerkoli. «Takoaj ali pozneje» na ogl. odd. «Jutra». 35114

Bivši sreski ekonom. uradnik
išče primerno službo. Zmožen je slovenščine, nemščine v govoru in pisavi. Govori tudi dobro srbovhr. Nastopi takoj! Naslov pove oglasni oddelk «Jutra». 35107

Mesto sobarice
ali temu kaj primernega išče inteligentno dekle. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod «Hvaležna». 35132

Mlajša pletilja
izučena v pletenju nogaric, išče mesta za takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod «Pletilja». 35143

Trgovski potniki
izučena v pletenju nogaric, išče mesta za takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod «Pletilja». 35143

Trg. potnika
ki bi poleg svojih stvari prevzel solidne šovljarske izdelke, sprejemem Dobra provizija. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34905

Prodajnik
želesen, dobro ohranjen, prodam. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 35121

Štedilnik
želesen, dobro ohranjen, prodam. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 35121

Detektor aparat
nov, zelo glasen, komplet, naprodaj. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 35112

Wertheim blagajno
malo, stoječo, s pultom, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35133

Dve nagrobni svetiljki
lepi, stoječi, s cementnim podstavkom, ugodno naprodaj. Na ogl. na pokopališču pri sv. Križu. Natančnejše pove iz prijavnosti g. Janežič Isetom. 35135

Oficirsko obleko
dobro ohranjeno, oficir. delni plašč in kovelje, naprodaj po niski ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35136

Belega krompirja
1—2 vagona prodam. Cenj. ponudbe z navodno cene na ogl. odd. «Jutra» pod «Savijska dolina». 35138

Dve nagrobni svetiljki
stoječi, prodam. Kje, po ve inseratni odd. Jutra. 35141

Omara

za trgovska pisma, omara za obleke, šivalni stroj, fin za krojače, oprava iz niklja za slobo, lončena peč, umivalnik iz marmorja, vse poceni naprodaj. Ljubljana, Mestni trg št. 18/II. 35151

Planino
kupim. Ponudbe na «Sokol Polje». 35149

Sobico
prazno, takoj oddam. — Ljubljana, Mestni trg št. 13, II. nadstropje. 35152

Prazno sobo
večjo (tudi dve), s elektr. razsvetljavo in posebnim vzhodom iščem s 1. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Mira soba». 84768

Dve lepi sobi
opremljeni, skupni, oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 84824

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 34851

Prazno sobo
v sredini mesta takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelk «Jutra». 84754

Zračno sobo
s električno razsvetljavo, v sredini mesta oddam dvema gospodoma. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 84978

Prazno sobo
oddam v sredini mesta boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 35091

Zračno sobo
s električno razsvetljavo in posebnim vzhodom, v 1. nadst. oddam takoj solidnemu gospodu v bližini gl. kolodvoru. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 34907

Opremljeno sobo
s separatnim vzhodom takoj oddam boljšemu gospodu v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelk «Jutra». 35079

Kot sstanovalca
sprejemem solidnega gospoda s 1. novembrom ali 15. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35041

Sobo
s posebnim vzhodom oddam gospodini št. 270 Din. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35066

Opremljeno sobo
lepo, v bližini kolodvoru oddam Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 35095

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom in električno razsvetljavo oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 35016

Sobo s štedilnikom
oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35106

Sobo
oddam s 1. dvema gospodom ali gospodinjama. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35030

Opremljeno sobo
s električno razsvetljavo in soprobnim klavirja, oddam s 1. nov. boljši gospodini. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35127

Dve prazni ali opremljeni sobi
s soprobnim kuhinje v erodini mesta se oddaše takoj stranki brez otok. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35129

Opremljeno sobo
s vzhodom iz stopnje, električno razsvetljavo in parketom v sredini mesta išče gospodinja. Ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Sonja». 35116

Prazno sobico
s električno razsvetljavo in posebnim vzhodom oddam takoj na Kodeljevem 299. 35197

Lepo sobo
sredi mesta oddam enemu ali dvema gospodom. Pove se v ogl. odd. Jutra pod «2015». 35140

Sostanovalca
s svojo posteljo sprejemem. 35144

Dalmatinci!
Goštinjo oddam na prometnem kraju v najem. Stanovanje v hiši. Naslov pove oglasni oddelk «Jutra». 35044

Hiša
s koncesijo za brezalkoholno goštinjo na prometnem kraju se s novim letom odda v najem ali na račun. Ponudbe na ogl. odd. «Jutra» pod «Bresalkoholna». 35139

Osebo pravico
oddam v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro «Ilgodna». 35153

Kapital
več stotisoč Din in vestitrami rentabilno podjetje. Točne ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Komercijalist». 35046

Lokali

Trgovski lokal
v erodi Ljubljane, 2 prostora, pripraven za trgovino ali obrt, oddam s 1. novembrom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 35027

Pisarniški in poslojni lokali
posamezno ali skupno se oddajo v 1. odir. II. nadstropju v Šteuburgovi ulici št. 7, takoj ali pozneje. Naslov v ogl. odd. Jutra. 35126

Stare uteži
po 30 kg kupi v večjih množinah Lovro Rozman, specialna delavnica tehtnik, Ljubljana, Pred Prulm. št. 5. 35069

200 m rabljenih tračnic
za ozkotirno železnico, 70 x 27 x 58 mm kupim. Ponudbe je nasloviti na ogl. odd. «Jutra» pod «Tračnice». 35150

Prehrana
Gospodinjino sprejemem na stanovanje s hrano ali brez. Rimaka c. št. 23, levo. 35007

Zasluzek
Zanesljiva perica sprejme perilo na dom — za goštinjo ali hotel. Naslov pove oglasni oddelk «Jutra». 34982

Pouk
poučuje Miss Farler, Dvoč. kova ulica št. 3/III — hiša Tönnies-Obnova. 34988

Vreče
1000 a rabljene vso vrst leuto za embalažo maščeno in salor Mirko Mlakar 1000000 4000kova 1

Angleščino
poučuje Miss Farler, Dvoč. kova ulica št. 3/III — hiša Tönnies-Obnova. 34988

Več stotisoč Din
in vestitrami rentabilno podjetje. Točne ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Komercijalist». 35046

Kapital
več stotisoč Din in vestitrami rentabilno podjetje. Točne ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Komercijalist». 35046

Kapital
več stotisoč Din in vestitrami rentabilno podjetje. Točne ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Komercijalist». 35046

Kapital
več stotisoč Din in vestitrami rentabilno podjetje. Točne ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Komercijalist». 35046

Kapital
več stotisoč Din in vestitrami rentabilno podjetje. Točne ponudbe na oglasni oddelk «Jutra» pod šifro «Komercijalist». 35046

Obrt

Preselitveno naznanilo
Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil svoj bivalnik in damski šesalni salon iz Gregorčičeve v Igriško ul. Zagotavljam točno postrežbo ter se pripravam Jakob Hočevar, hrivoc. 35154

Dvignite pismo
Dalmacija, v oglas. oddelku «Jutra». 34993

2 gospodinjini
šalita dopisovati z gospodi srednjih let pod šifro «Polnoč, Zarija». Ponudbe na ogl. odd. Jutra. 35120

Doberman
pol leta star, črn, s rodovnikom, naprodaj na Kodeljevem, vila Hren. 35022

Pozor!
gg. učiteljice ročnih deli Prvovratne šolnice za pridobivanje ročnih deli detstva s znatnim popustom pri I. Podboj, Ljubljana, Šv. Petra c. 95. 35109

Suhe gobe
dlačuje najviše M. Geršak & Co. Ljubljana, Prečna ul. 4 (poleg mestne ljudske kopeh) Telef. 2329

Vreče
1000 a rabljene vso vrst leuto za embalažo ma